

Opšti uslovi za osiguranje odgovornosti

Izrazi u ovim uslovima znače:

osiguravač

Triglav osiguranje, ad., sa kojim je sklopljen ugovor o osiguranju;

ugovarač osiguranja

lice koje sklopi ugovor o osiguranju;

osiguranik

lice čiji interes je osiguran. Ugovarač osiguranja i osiguranik su isto lice, osim kod osiguranja za tuđi račun;

polisa

isprava o ugovoru o osiguranju;

premija

iznos koji ugovarač osiguranja plaća osiguravaču;

naknada iz osiguranja

iznos koji plaća osiguravač prema sklopljenom ugovoru o osiguranju.

A. ZA SVE IZVORE OPASNOSTI

1. član - OSIGURANA OPASNOST

- (1) Osiguravač garantuje za štetu zbog civilno-pravnih odštetnih zahtjeva koje treća lica postavljaju prema osiguraniku zbog neočekivanog i iznenadnog događaja (nesreće), koji proizlazi iz djelatnosti, vlasništva, pravnog odnosa navedenog u polisi i koji za posljedicu ima:
 - 1) tjelesne povrede, oboljenje ili smrt lica (povreda lica);
 - 2) uništenje, oštećenje ili nestanak stvari (oštećenje stvari).
- (2) Za treća lica iz (1) stava smatraju se i vlastiti zaposleni osiguranika, ako nije dogovoreno drugačije.
- (3) Ako je u ugovoru o osiguranju posebno dogovoreno, osiguranje pokriva i odgovornost za štetu iz izvora opasnosti za koje važeći premijski sistem određuje posebnu premiju ili doplatu na premiju.
- (4) Odgovornost za štetu zbog gubitka ili nestanka stvari osigurana je samo ako je to posebno navedeno u polisi ili u ovim Uslovima (vidi B - pojedinačni izvori opasnosti). Ako je zaključeno takvo osiguranje, za njega vrijede odredbe koje ovi Uslovi propisuju za oštećenje stvari.
- (5) Samo ako je posebno dogovoreno, osiguranje obuhvata i odgovornost za čistu imovinsku štetu, koja je posljedica djelovanja, propusta ili pogreške, a nije nastala niti na ljudima, niti na stvarima. Ako registrovana djelatnost spada u područje čistih imovinskih šteta, njegova se odgovornost osigurava posebno.

2. član - PROŠIRENJE OSIGURANJA ODGOVORNOSTI

- (1) U okviru izvora opasnosti obuhvaćenog osiguranjem, kod osiguranja odgovornosti koja potiče iz djelatnosti, uključena je i odgovornost:
 - 1) osiguranika:
 - a) zbog upotrebe ili posjedovanja, zakupa ili uživanja zemljišta, zgrada i prostora koji se koriste isključivo za namjene osiguranika;
 - b) zbog upotrebe ili zakupa objekata društvenog standarda, namijenjenih isključivo zaposlenima, npr. menze, kupališta, domovi za odmor i sl., kao i sportska igrališta;
 - c) zbog upotrebe ličnih i teretnih liftova;
 - d) zbog upotrebe samohodnih radnih mašina, koje funkcijski djeluju, ali se ne kreću;

- e) zbog uskladištenja goriva i pogonskog goriva;
 - f) zbog oštećenja, krađe ili nestanka stvari osiguranikovih zaposlenih, osim novca, dragocjenosti, satova, tehničkih predmeta (kao što su fotoaparati, kamere, prenosni računari i televizori, walkmani, oruđa i sl.), vrijednosnih papira i svih vrsta dokumenata, pod uslovom da se stvari čuvaju u zaključanim prostorima;
- 2) zakonitih osiguranikovih zastupnika ili lica koja vode osigurane pogone ili njihove dijelove, dok imaju tu ulogu;
 - 3) svih ostalih zaposlenih za štete koje uzrokuju obavljanjem svog posla.
- (2) Ako se radi o objektima iz 1. tačke pod a) i b) (1) stava ovog člana, osiguranjem je pokrivena i odgovornost:
 - 1) osiguranika kao naručioca ili izvođača građevinskih radova (novogradnja, preuređenje, popravke, održavanje), ako troškovi rada po predračunu ne premašuju iznos od 27.000 KM,
 - 2) lica kojima je povjereno čišćenje i osvjetljavanje zemljišta, za zahtjeve koji su prema njemu postavljeni u vezi s obavljanjem tih njihovih dužnosti;
 - 3) lica koja zbog prava uživanja ili stečaja dođu na mjesto osiguranika, dok imaju tu ulogu;
 - 4) zbog postojanja garaže, koja je na zemljištu ili u objektima iz 1) tačke pod a) i b) (1) stava ovog člana, ako se ne radi o garaži datoj u zakup ili o garaži koja se upotrebljava kod obavljanja djelatnosti ili o hotelskoj garaži.

3. član - ISKLJUČENJA

- (1) Osiguravač ne garantuje i ne nadoknađuje štetu ako osiguranik prouzrokuje štetu namjerno. Za namjeru se smatra:
 - 1) postupanje kakvo osiguranik ne izostavi, iako bi morao očekivati štetne posljedice zbog takvog postupanja;
 - 2) svjesno postupanje suprotno važećim propisima;
 - 3) znanje o pokvarenosti ili o nedostacima robe, proizvoda ili usluga.
- (2) Ako drugačije nije dogovoreno, osiguravač ne garantuje za:
 - 1) nesreću nastalu aktivnim učestvovanjem na konjičkim, biciklističkim, motorističkim ili automobilskim trkama, takmičenjima i priredbama borilačkih sportova, kao i na pripremama za te trke i borbe (trening);
 - 2) zahtjeve zbog štete na stvarima koje osiguranik na bilo koji način ima na brizi (zakup, čuvanje, obrada, prerada i sl.).
- (3) Iz osiguranja su isključeni odštetni zahtjevi:
 - 1) zbog štete na stvarima, ako je štetu uzrokovao ili rad na ili rad sa njima (predmet ili sredstvo obrade, prerade, ispitivanja i sl.);
 - 2) zbog štete na licima i stvarima, nastale zbog proizvoda koje je osiguranik na bilo koji način dao u promet;
 - 3) zbog narušavanja zdravlja i oštećenja lica, do kojeg dođe zbog postupaka liječenja, zdravstvenih i drugih zahvata, te postupaka na tim licima, kao što su porodiljstvo, njega tijela, kozmetika i sl.;
 - 4) zbog narušavanja zdravlja i oštećenja životinja, do kojeg dođe zbog postupaka liječenja, zdravstvenih i drugih zahvata te postupaka na tim životinjama, kao što su kastriranje, osjemenjivanje, potkivanje, dresiranje;
 - 5) zbog štete uzrokovane onečišćenjem okoline (ekološke štete);

- 6) zbog štete na stvarima, ako je šteta posljedica uticaja temperature, plina, pare, vlage, padavina, dima, čađi, prašine, trešenja, lupanja i sl. (emisije), ako takvi uticaji postepeno djeluju štetno;
- 7) osiguranika i njegove porodice, te osiguranikovih poslovnih saradnika i njihovih porodica; za porodicu se smatra bračni drug i lica, koja osiguranik u vrijeme štetnog događaja izdržava; kod poslovno nesposobnih ili ograničeno sposobnih lica, njihov zakoniti zastupnik i njegova porodica smatraju se osiguranikom i njegovom porodicom. Nisu isključeni odštetni zahtjevi koji se odnose na odgovornost iz posjedovanja kuće (7. član) i suvlasnici ili članovi koji s njima žive u zajedničkom domaćinstvu ili ih naslove na druge suvlasnike, zbog štete koja je nastala pri upotrebi zajedničkih dijelova kuće;
- 8) zbog oštećivanja lica ili stvari, ako do nesreće dođe zbog djelovanja nuklearne energije, osim odgovornosti za štete na licima od radioizotopa koji se koriste u mirnodopske svrhe (u medicini, biologiji, industriji, poljoprivredi i sl.);
- 9) zbog šteta do kojih je došlo prilikom upotrebe ili posjedovanja letjelica, vodenih plovila svih vrsta te kopnenih vozila i prikolica; a za radne samohodne mašine isključenje važi samo kada su one u pokretu;
- 10) zbog štete koju prouzrokuje divljač na poljoprivrednim kulturama;
- 11) zbog štete iz odgovornosti osiguranika na osnovu ugovorenog proširenja njegove odgovornosti i na slučajeve za koje inače po zakonu ne odgovara;
- 12) zbog šteta do kojih dođe zato jer osiguranik nije otklonio posebno opasne okolnosti, kako je osiguravač od njega zahtijevao. Kao posebno opasna, u slučaju dileme, smatra se okolnost zbog koje je već došlo do nesreće;
- 13) pojedinog oštećenika, koji iznose 55 KM ili manje.

B. ZA POJEDINAČNE IZVORE OPASNOSTI

4. član - PRIKLJUČENE PRUGE

- (1) Osiguranje obuhvata i odgovornost za nastalu štetu zbog:
 - 1) upotrebe industrijske pruge (šumske, poljske i priključne), uspinjače ili žičare, ako se obavlja besplatni prevoz;
 - 2) upotrebe skladišta, unajmljenog od željeznice.
- (2) Ako je posebno dogovoreno, osiguranje obuhvata i odgovornost:
 - 1) zbog oštećenja tuđih vozila pri utovaru i istovaru dizalicama ili/ i uređajima za utovar i istovar, osim za štete pri utovaru sa uređajima koji spuštaju tovar da pada;
 - 2) zbog upotrebe industrijske pruge, uspinjače ili žičare uz plaćanje vozarine.

5. član - GRAĐEVINSKA, MONTAŽNA I SLIČNA DJELATNOST

- (1) Osim odgovornosti opštih građevinskih i montažnih preduzeća pokrivena je i odgovornost preduzeća sa sljedećom djelatnošću: dubinsko bušenje, miniranje, posuđivanje građevinskih i montažnih skela, posuđivanje građevinskih mašina, malterisanje i građevinsko gipsanje, proizvodnja betonskih proizvoda, izrada vještačkog kamena, dobijanje pijeska i šljunka, iskorištavanje kamenoloma, tesarstvo, gradnja bunara i sl.
- (2) Odgovornost koja potiče iz projekta koji je izradio sam osiguranik, uključena je u osiguranje, pri čemu nije pokrivena odgovornost za štetu na objektu za koji je projekat izrađen.
- (3) Odgovornost za štetu na podzemnim uređajima (plinskim, vodovodnim, električnim vodovima, kanalima, temeljima i sl.) osiguranje pokriva samo ako i za koliko opravdani odštetni zahtjevi premašuju iznos od 670 KM, i ako šteta zaista nije isključena iz osiguranja po 1) tački (3) stava 3. člana ovih Uslova.

- (4) Osiguranje obuhvata i odgovornost zbog miniranja, pri čemu je isključena šteta na stvarima:
 - 1) ako po prirodi posla treba računati na oštećenja stvari uprkos ispunjavanju sigurnosnih propisa;
 - 2) ako se radi o stvarima koje su kod miniranja bile udaljene manje od 75 m od tačke miniranja, ako nije drugačije dogovoreno. Osiguravač garantuje za sva miniranja, obavljena kod jedne gradnje, odnosno projekta, najviše do visine sume osiguranja, navedene u polisi.
- (5) Iz osiguranja je u skladu sa 2. tačkom (2) stava i 1. tačkom (3) stava 3. člana ovih Uslova u svakom slučaju isključena odgovornost za štetu na objektu koji izradi osiguranik ili na kojem radi, odnosno na kojem je radio.
- (6) Osiguravač ne garantuje za štetu zbog odštetnih zahtjeva koji se odnose na oštećenje susjednih građevinskih objekata, jer je bila izostavljena odgovarajuća zaštita (ojačanje, podupiranje, upor i sl.).
- (7) Iz osiguranja je isključena šteta do koje dođe tako da osiguranik ili onaj kome je povjeren nadzor, događaj prouzrokuje svjesnim kršenjem tehničkih propisa ili propisa prisutnog tehničkog organa.

6. član - POLJOPRIVREDA I ŠUMARSTVO

- (1) Osiguranje uključuje i odgovornost:
 - 1) zbog posjedovanja i upotrebe životinja za namjene vlastite poljoprivrede i domaćinstva;
 - 2) zbog sječe drva u vlastitoj šumi. Za sječu drva u tuđoj šumi osiguranje je ograničeno na sječu za vlastite potrebe.
- (2) Osiguranje obuhvata takođe i:
 - 1) odgovornost osiguranika u obimu 13. člana (kao privatnika);
 - 2) odgovornost zbog miniranja, za šta vrijede odredbe (4) stava 5. člana ovih Uslova;
 - 3) odgovornost osiguranika kao naručioca i izvođača radova na putevima za vlastiti saobraćaj pod uslovom da troškovi po predračunu ne premašuju iznos od 19.000 KM. Za taj izvor opasnosti upotrebljava se smisao odredbe 5. člana ovih Uslova.

7. član - POSJEDOVANJE KUĆE I ZEMLJIŠTA

- (1) Osiguranje se odnosi i na odgovornost iz izvora opasnosti po (2) stavu 2. člana ovih Uslova.
- (2) Ako zgrada ima više vlasnika, čiji idealni udjeli na zgradi ne premašuju 30 % od cjelokupne vrijednosti, osiguravač garantuje, ako drugačije nije dogovoreno, za zahtjeve iz štete koja pogodi suvlasnika ili članove koji s njim žive u zajedničkom domaćinstvu, pri upotrebi zajedničkih dijelova kuće, ako su zahtjevi postavljeni prema drugim suvlasnicima, ali samo u srazmjeri s visinom idealnih udjela ostalih suvlasnika na zajedničkim prostorima.

8. član - POSJEDOVANJE I UZGOJ ŽIVOTINJA, TE TRGOVINA NJIMA

Osiguranje se proširuje i na odgovornost bilo kojeg čuvara - snabdjevača i druga lica, koja imaju na brizi životinje na koje se osiguranje odnosi.

9. član - HOTELI, PANSIONI, UGOSTITELJSKI OBJEKTI, TURISTIČKI DOMOVI I SLIČNO

- (1) Osiguranje obuhvata i odgovornost:
 - 1) zbog pomoćnih pogona koji pripadaju preduzeću, kao što su praonice, pekare, mesnice i sl. te se upotrebljavaju samo za vlastite potrebe;
 - 2) zbog posjedovanja predmeta za sport i razonodu gostiju.

- (2) Osiguravač garantuje i za zahtjeve prema osiguraniku, koji potiču iz odgovornosti za nestanak ili krađu stvari koje se nalaze u unajmljenim sobama i pripadaju gostima na noćenju ili članovima njihove porodice, osim vozila svih vrsta, njihovih sastavnih dije-lova, kao i stvari koje se nalaze u vozilima. Za nestanak ili kra-đu novca, dragocjenosti, satova, tehničkih predmeta (kao što su foto-aparati, kamere, prenosni računari i televizori, walkmani, oruđa i sl.), vrijednosnih papira i svih vrsta dokumenata, koji pri-padaju gostima na noćenju ili članovima njihovih porodica, osiguravač garantuje samo onda, ako su te stvari predate osiguraniku na čuvanje i on ih čuva u zaključanoj blagajni.
- (3) Osiguranje ne pokriva zahtjeve zbog nestanka ili krađe stvari koje pripadaju gostima, iz zajedničkih prostorija hotela, pansiona, ugostiteljskih objekata, turističkih domova i sl., osim ako su date na čuvanje.
- (4) Ako se stvari izgube ili nestanu, osiguranik mora o tome odmah obavijestiti nadležni organ za unutrašnje poslove (policiju).

10. član - KUPALIŠTA

Osiguranje obuhvata i odgovornost kupališta:

- 1) za oštećenje, nestanak ili krađu stvari ostavljenih u kabini ili garderobi kupališta, osim odgovornosti za krađu i nestanak novca, dragocjenosti, satova, tehničkih predmeta (kao što su fotoaparati, kamere, prenosni računari i televizori, walkmani, oruđa i sl.), vrijednosnih papira i svih vrsta dokumenata, ako te stvari nisu bile predate osiguraniku na čuvanje i on ih čuva u zaključanoj blagajni.
- Osiguranik mora gubitak ili nestanak stvari bez odlaganja prijaviti nadležnom organu za unutrašnje poslove (policiji).
- 2) zbog posjedovanja predmeta za sport i razonodu gostiju.

11. član - BOLNICE, ZDRAVSTVENI DOMOVI, SANATORIJUMI, AMBULANTE I SLIČNO

- (1) Osiguravač garantuje za oštećenje, nestanak ili krađu stvari koje pripadaju pacijentima, njihovim pratiocima i posjetiocima. Novac, dragocjenosti, satove, tehničke predmete (kao što su fotoaparati, kamere, prenosni računari i televizori, walkmani, oruđa i sl.), vrijednosne papire i dragocjenosti, osiguranje pokriva samo ako su osiguraniku predati na čuvanje i on ih čuva u zaključanoj blagajni. Osiguranik mora gubitak ili nestanak stvari bez odlaganja prijaviti nadležnom organu za unutrašnje poslove (policiji).
- (2) U osiguranje nisu uključeni odštetni zahtjevi osoba kad rade za osiguranika ili zbog prirode svog posla ili zbog naučnog istraživanja izložene djelovanju uređaja i posebnih zdravstvenih postupaka.

12. član - DRUŠTVA

- (1) Osiguranje uključuje i odgovornost:
- 1) zbog posjedovanja ili zakupa zgrada, zemljišta, prostora i uređaja koji su namijenjeni isključivo za potrebe društva, kao što su npr. vježbaonice igrališta, strelišta i sl.;
 - 2) za štete uzrokovane kod uobičajenih, statutom predviđenih priredbi, npr.: skupština članova, društvene svečanosti i sl.;
 - 3) koja potiče iz službene djelatnosti lica, koja su ovlaštena za zastupanje društva;
 - 4) zbog posjedovanja i upotrebe bicikla.
- (2) Osiguranje obuhvata i ličnu odgovornost članova društva zbog njihove djelatnosti na priredbama društva. Nije osigurana lična odgovornost za djelatnost koja nije u interesu društva.
- (3) Kod vatrogasnih društava, osiguravač garantuje za odštetne zahtjeve koji nastanu na vježbama, prilikom spasilačkih poslova i pomoći, ne garantuje za štetu na stvarima za čije osiguranje i spasavanje je društvo bilo pozvano.
- (4) Ako je u ugovoru o osiguranju posebno dogovoreno, osiguranje obuhvata i odgovornost zbog:
- 1) priredbi, koje premašuju okvir uobičajenih priredbi društva (npr. izložbe, svečanosti u državnom mjerilu i sl.);

- 2) posjedovanja životinja;
- 3) posjedovanja zgrada i zemljišta, koja nisu namijenjena neposrednoj djelatnosti društva;
- 4) posjedovanja i imanja svih vrsta preduzeća (npr. restorana u vlastitoj režiji, kupališta i sl.).

13. član - ODGOVORNOST PRIVATNIKA

- (1) Osiguranje se odnosi na odgovornost osiguranika:
- 1) na osnovu opasnosti svakodnevnog života, ali ne i opasnosti obavljanja zanimanja, proizvodnje ili posebno opasnih djelovanja;
 - 2) kao glave porodice, kao poslodavca radnicima za ispomoć u kući i kao imaooca stana;
 - 3) kao vlasnika i korisnika bicikla bez motora;
 - 4) kao sportiste, ako se ne radi o letjelicama, motornim vozilima, motornim vozilima na vodi, borilačkim sportovima i lovu;
 - 5) kao imaooca oružja za odbrambene i takmičarske namjene.
- (2) Osiguranje obuhvata takođe i:
- 1) u istom obimu, kao što je određeno u prethodnom stavu, osiguranikovog bračnog druga i njegovu djecu, ako ta lica žive s njim u zajedničkom domaćinstvu;
 - 2) radnike zaposlene u kući (npr. kućna pomoćnica) - u obimu odgovornosti na osnovu obavljanja kućnih poslova, koji su im povjereni.

14. član - ŠKOLE, VASPITNI ZAVODI I SLIČNO

Osiguranje obuhvata takođe i odgovornost:

- 1) članova uprave, učitelja, službenika i radnika na osnovu obavljanja službe;
- 2) za garderobu učenika, osim za novac, dragocjenosti, satove, tehničke predmete (kao što su foto-aparati, kamere, prenosni računari i televizori, walkmani, oruđa i sl.), vrijednosne papire i sve vrste dokumenata. Osiguranik mora bez odlaganja prijaviti gubitak ili nestanak stvari nadležnom organu za unutrašnje poslove (policiji);
- 3) zbog izleta, ekskurzija, školskih priredbi i sl.

15. član - SPORTSKE PRIREDBE

Osiguranje obuhvata i odgovornost organizatora biciklističkih, moto i automobilskih trka, za vrijeme same trke, ali samo ako službeni organ zatvori trkaču stazu za javni saobraćaj.

16. član - UREĐAJI ZA ZABAVU

Osiguranje obuhvata i odgovornost za nastale štete kod montiranja i demontiranja uređaja za zabavu.

17. član - GARDEROBE

- (1) Osiguranje obuhvata odgovornost zbog oštećenja, nestanka ili krađe stvari, date na čuvanje u garderobi, koja je za to izdala odgovarajuću potvrdu.
- (2) Iz osiguranja je isključena odgovornost za novac, dragocjenosti, satove, tehničke predmete (kao što su foto-aparati, kamere, prenosni računari i televizori, walkmani, oruđa i sl.), vrijednosne papire i sve vrste dokumenata.
- (3) Osiguranik mora brinuti za stalno čuvanje garderobe, inače garancija osiguravača prestaje. Osiguranik mora bez odlaganja prijaviti gubitak ili nestanak stvari nadležnom organu za unutrašnje poslove (policiji).

18. član - ČUVANJA VOZILA

- (1) Osiguranje obuhvata odgovornost zbog oštećenja ili krađe cijelog vozila i nestanka ili zamjene vozila datih na čuvanje.
- (2) Ako je dogovoreno, osiguranje pokriva i štetu zbog krađe pojedinih dijelova vozila koji su na njemu pričvršćeni ili u njemu zaključani.

- (3) Nestanak ili krađu cijelog vozila ili njegovih dijelova osiguranik mora bez odlaganja javiti nadležnom organu za unutrašnje poslove (policiji).

19. član - ČISTE IMOVINSKE ŠTETE

- (1) Osiguranje obuhvata odgovornost za greške, koje su učinjene u vrijeme trajanja garancije osiguravača. Ako je do greške došlo zbog propusta, u dilemi vrijedi da je greška nastala u podne onog dana u kojem bi najkasnije morala biti učinjena radnja, da do štete ne dođe.
- (2) Iz osiguranja su isključeni odštetni zahtjevi:
- 1) koji se potražuju pred stranim sudovima ili zahtjevi zbog kršenja stranih propisa ili zahtjevi zbog djelovanja u inostranstvu;
 - 2) zbog prekoračenja predračuna i kredita;
 - 3) zbog kršenja nabavnih rokova;
 - 4) zbog posredovanja ili preporuka u novčanim, zemljišnim ili drugim privrednim poslovima, bez obzira obavlja li se to za platu ili besplatno;
 - 5) za štetu nastalu zbog manjkova pri vođenju blagajne, grešaka u isplati i pronevjera osiguranikovog osoblja;
 - 6) za štetu koja nastane svjesnim kršenjem zakonskih propisa ili uputa i uslova ovlaštenika (opunomoćenika) ili s bilo kojim drugim svjesnim kršenjem obaveza;
 - 7) za štetu koja nastane tako što osiguranik ili lice, za koje on odgovara, previdi računsku ili predračunsku grešku ili grešku kod premjera u nacrtu.
- (3) Ako nije drugačije dogovoreno, garancija osiguranika je ograničena na jednu četvrtinu sume osiguranja koja je dogovorena za oštećenje stvari.
- (4) Odredbe iz ostalih članova ovih uslova upotrebljavaju se u istom smislu i za osiguranje čisto imovinske štete, ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

C. OPŠTI DIO

20. član - OPASNE OKOLNOSTI

- (1) Pri zaključenju ugovora o osiguranju, ugovarač osiguranja mora osiguravaču prijaviti sve okolnosti koje su značajne za ocjenu opasnosti - težine rizika za koje je znao, odnosno za koje je morao znati. Za okolnosti koje su značajne za ocjenu opasnosti, smatraju se posebno okolnosti koje su ugovaraču poznate i na osnovu kojih je određena i obračunata premija osiguranja, kao i one koje su navedene u ugovoru o osiguranju. Te okolnosti mogu i zajednički odrediti ugovarač osiguranja i osiguravač.
- (2) Ugovarač osiguranja mora osiguravaču omogućiti pregled i reviziju rizika.

21. član - OGRANIČENJE MJESTA I VREMENA OSIGURANJA

- (1) Osiguravač ima obavezu samo ako do nesreće dođe nakon početka i prije završetka garancije. Ako uzrok za događaj potiče iz vremena prije zaključenja osiguranja ili iz vremena kada je garancija osiguravača bila prekinuta, osiguranje pokriva štetu samo, ako osiguraniku do zaključenja osiguranja odnosno do ponovne garancije osiguravača taj uzrok nije bio poznat.
- (2) Ako nije drugačije dogovoreno, osiguranje pokriva odgovornost samo za nesreće koje se dogode u državi Bosni i Hercegovini.

22. član - SKLAPANJE UGOVORA O OSIGURANJU

- (1) Ugovor o osiguranju zaključen je na osnovu pismene ili usmene ponude.
- (2) Osiguravač može po dospjeću ponude zahtijevati dopunu ili pojašnjenja. Smatra se da je ponuda stigla osiguravaču kada je on primio zahtijevane dopune ili pojašnjenja.
- (3) Odredbe o zaključenju ugovora o osiguranju koriste se i kada se promijeni postojeći ugovor o osiguranju, osim u slučaju promjene uslova osiguranja ili premijskih osnova.

23. član - PLAĆANJE PREMIJE

- (1) Prvu ili jednokratnu premiju ugovarač osiguranja mora platiti kod dospjeća dokumenta o osiguranju, sljedeće premije prvi dan svake osiguravajuće godine.
Ako je dogovoreno, da se premija plaća u ratama, kod nastanka osiguranog slučaja dospijevaju na naplatu sve rate premije za tekuću osiguravajuću godinu.
- (2) Ako je dogovoreno, da se premija plaća u ratama, ali za unazad, mogu se obračunati redovne kamate od iznosa premije, za koju je dogovoreno plaćanje na odgođeno. Ako premija koja se plaća u ratama nije plaćena do dana dospjeća, mogu se obračunati zatezne kamate.
- (3) Ako je premija plaćena putem pošte, za vrijeme plaćanja vrijedi dan kada je iznos premije pravilno uručen pošti. Ako je, pak, premija plaćena virmanom, za vrijeme plaćanja vrijedi dan kada nalog stigne u banku osiguravača.
- (4) Ako je u odnosu na dogovoreno vrijeme osiguranja za ugovor o osiguranju bila određena niža premija osiguranja, a osiguranje je iz bilo kojeg razloga prestalo važiti prije isteka tog vremena, osiguravač ima pravo potraživati razliku do onog iznosa premije koji bi ugovarač osiguranja morao platiti, ako bi ugovor bio zaključen samo za toliko vremena koliko je stvarno i trajao.
- (5) U slučaju prestanka važenja ugovora o osiguranju zbog neplaćene dospjele premije osiguranja, ugovarač osiguranja mora platiti premiju za neplaćeno vrijeme do dana prestanka valjanosti ugovora ili cjelokupnu premiju za tekuću osiguravajuću godinu, ako je do dana prestanka važenja ugovora nastao osigurani slučaj za koji osiguravač mora platiti naknadu iz osiguranja.

24. član - POSLJEDICE, AKO PREMIJA NIJE PLAĆANA

- (1) Ako je dogovoreno, da je premiju potrebno plaćati prilikom zaključenja ugovora, počinje teći obaveza osiguravača za isplatu u ugovoru određene naknade iz osiguranja slijedećeg dana poslije uplate premije.
- (2) Ako je dogovoreno, da je premiju potrebno plaćati poslije zaključenja ugovora, počinje teći obaveza osiguravača za isplatu u ugovoru određene naknade iz osiguranja na dan, koji je u ugovoru određen kao dan početka osiguranja.
- (3) Obaveza osiguravača za isplatu u ugovoru određene naknade iz osiguranja prestaje u slučaju, ako ugovarač osiguranja do dospjeća ne plaća premiju osiguranja, koja je dospjela poslije zaključenja ugovora, ili to ne uradi neko drugi ko je za to zainteresovan, poslije trideset dana od dana kada je ugovaraču osiguranja bilo uručeno preporučeno pismo osiguravača uz obavještenje o dospjeću premije, a kod čega taj rok ne može isteći prije, dok ne istekne trideset dana od dospjeća premije.
- (4) Osiguravač može poslije isteka roka iz trećeg stava ovoga člana, ako ugovarač osiguranja kasni s plaćanjem premije koju je potrebno plaćati poslije zaključenja ugovora, odnosno druge i sljedećih premija, da raskine ugovor o osiguranju bez otkaznog roka, time da raskinuće ugovora o osiguranju nastupi istekom roka iz trećeg stava ovoga člana i prestankom osiguravajućeg pokrivača, ako je ugovarač osiguranja na to bio upozoren u preporučenom pismu uz obavještenje o dospjeću premije i o prestanku osiguravajućeg pokrivača.
- (5) Ako ugovarač osiguranja plati premiju poslije isteka roka iz trećeg stava ovoga člana, ali u jednoj godini od dospjeća premije, osiguravač je dužan platiti naknadu iz osiguranja, ako nastupi osigurani slučaj po isteku dvadeset četvrtog sata poslije uplaćene premije i zateznih kamata.

25. član - POVRAT PREMIJE

- (1) Osiguravač vraća dio premije za neiskorišteno vrijeme osiguranja, ako je osigurana opasnost prestala postojati nakon zaključenja ugovora o osiguranju.
- (2) Ako je osigurana opasnost prestala postojati prije početka garancije, osiguravač vraća cjelokupnu plaćenu premiju osiguranja.

- (3) U ostalim slučajevima prestanka ugovora o osiguranju prije završetka perioda, za koji je plaćena premija, osiguravaču pripada premija do onog dana, do kojeg traje njegova garancija, ako u ugovoru o osiguranju nije drugačije dogovoreno.

26. član - POČETAK DJELOVANJA OSIGURANJA

- (1) Ako drugačije nije ugovoreno, ugovor o osiguranju proizvodi svoje djelovanje po isteku dvadesetčetvrtog sata dana koji je u polisi označen kao dan početka osiguranja, pa sve do svršetka posljednjeg dana roka za koji je osiguranje ugovoreno.
- (2) Ako rok trajanja osiguranja nije određen ugovorom svaka strana može raskinuti ugovor s danom isteka tekuće godine osiguranja, izvještavajući pismenim putem drugu stranu najkasnije tri mjeseca prije isteka tekuće godine osiguranja. U tom slučaju ugovor o osiguranju prestaje istekom 24 sata posljednjeg dana tekuće godine osiguranja.
- (3) Ako je osiguranje zaključeno na rok duži od pet godina, svaka strana može, nakon isteka ovoga roka, uz otkazni rok od šest mjeseci, pismeno izjaviti drugoj strani da raskida ugovor.

27. član - OSIGURANI SLUČAJ

- (1) Kod osiguranja odgovornosti smatra se da je nastao osigurani slučaj u trenutku kada je nastao štetni događaj zbog kojeg bi se mogao uvažiti odštetni zahtjev prema osiguraniku.
- (2) Ako je dogovoreno da osiguranik sam učestvuje u dijelu štete (franšiza), odšteta koju je osiguravač dužan platiti po osiguranom slučaju, umanjuje se za iznos koji je dogovoren u ugovoru o osiguranju.

28. član - OSIGURANIKOVE DUŽNOSTI NAKON OSIGURANOG SLUČAJA

- (1) Osiguranik mora osiguravača obavijestiti o nesreći bez odgađanja.
- (2) Ako su protiv osiguranika ili lica za koje on odgovara uvedene kaznene mjere ili kaznena istraga ili je podignuta optužnica ili je izdata odluka u upravno-kaznenom postupku, osiguranik o tome bez kašnjenja mora obavijestiti osiguravača, iako je već prijavio nesreću po prethodnom stavu.
- (3) Ako su prema osiguraniku postavljeni odštetni zahtjevi ili ako je protiv njega uložena odštetna tužba, osiguranik mora o tome isto tako bez svakog odgađanja obavijestiti osiguravača i dostaviti originale svih dokumenata, koji sadrže te zahtjeve.
- (4) Osiguranik mora vođenje spora povjeriti osiguravaču i dati pravna ovlaštenja licu koje osiguravač odredi.
- (5) Osiguranik mora obradu odštetnih zahtjeva prepustiti osiguravaču, zbog čega osiguranik nije ovlašten odštetni zahtjev odbiti, naročito ih ne smije priznati.
- (6) Ako osiguranik onemogućuje osiguravaču da odštetne zahtjeve riješi nagodbom, osiguravač nije dužan plaćati višak odštete, kamate i troškove koji nastanu zbog toga.

29. član - DUŽNOSTI OSIGURAVAČA NAKON OSIGURANOG SLUČAJA

- (1) Osiguravač mora proučiti odštetne zahtjeve kako po osnovi tako i po visini te udovoljiti opravdanim zahtjevima kao i pobri-nuti se za odbranu ugovarača osiguranja pred neutemeljenim ili pretjeranim odštetnim zahtjevima. Tom odredbom dat je osnovni obim štete, za koju osiguravač garantuje po (1) stavu 1. člana i ostalim odredbama ovih uslova.
- (2) Osiguravač garantuje za opravdane troškove osiguranika i za štetu zbog opravdanih troškova, koji su dosuđeni oštećenom samo onda, ako prema (4) stavu 26. člana ovih uslova pravdu usmjerava od samoga početka sam ili to čini osoba koju on odredi.
- (3) Za troškove odbrane osiguranika u kaznenom postupku osiguravač garantuje samo u slučaju ako izjavom pristane na branioca i obaveže se poravnati te troškove.

- (4) Osiguravač snosi - ako su postignuti drugi uslovi za to - samo onaj dio opravdanih troškova koji odgovaraju omjeru između sume osiguranja i oštećeniku dosuđenog iznosa odštete. Ako to nije moguće utvrditi, osiguravač je u pogledu tih opravdanih troškova obavezan u omjeru između sume osiguranja i visine utuženih zahtjeva.

- (5) Suma osiguranja predstavlja gornju granicu obaveze osiguravača bez obzira na broj oštećenika. Više vremenski povezanih šteta predstavlja jednu štetu, ako nastanu usljed istog uzroka.

30. član - POSTUPAK VJEŠTAČENJA

- (1) Svaka ugovorna strana može zahtijevati da određene sporne činjenice utvrđuju vještaci.
- (2) Svaka strana imenuje jednog vještaka između osoba koje sa strankama nisu u radnom odnosu. Imenovani vještaci prije početka rada imenuju trećeg vještaka koji daje svoje mišljenje samo kada su zaključci prva dva vještaka različiti i samo u granicama njihovih zaključaka.
- (3) Svaka ugovorna strana snosi troškove za vještaka kojeg je imenovala, a za trećeg vještaka svaka strana snosi polovinu troškova.
- (4) Zaključci vještaka obavezujući su za obje strane.

31. član - PROMJENA USLOVA OSIGURANJA ILI PREMIJSKOG CJENIKA

- (1) Ako osiguravač promijeni uslove osiguranja ili premijski cjenik, o promjeni mora obavijestiti ugovarača osiguranja bar 60 dana pred početak tekuće godine osiguranja.
- (2) Ugovarač osiguranja ima pravo da u 60 dana po primitku obavještenja otkáže ugovor o osiguranju. Ugovor prestaje važiti istekom tekuće godine osiguranja.
- (3) Ako ugovarač osiguranja ugovor ne otkáže, on se s početkom dolazeće godine promijeni u skladu s novim uslovima osiguranja ili premijskim cjenikom. Ugovarač osiguranja mora osiguravača

32. član - PROMJENA ADRESE

- (1) Ugovarač osiguranja mora osiguravača obavijestiti o promjeni adrese svog stanovanja, odnosno sjedišta ili svog imena, odnosno imena firme u roku od 15 dana od dana promjene.
- (2) Ako ugovarač osiguranja promijeni adresu stana, odnosno sjedište ili svoje ime, odnosno ime firme, a o tome nije obavijestio osiguravača, dovoljno je da osiguravač pošalje obavijest koju mora dostaviti ugovaraču osiguranja na adresu njegove posljednje poznate adrese stanovanja ili sjedišta ili da ga naslovi na posljednje poznato ime, odnosno firmu.

33. član - NAČIN OBAVJEŠTAVANJA

- (1) Dogovori o sadržaju ugovora o osiguranju valjani su samo ako su zaključeni u pisanom obliku.
- (2) Sve obavijesti i izjave, što ih treba dati po odredbama ugovora o osiguranju, moraju biti pisane.
- (3) Obavijest ili izjava data je pravovremeno ako se prije isteka roka pošalje preporučenim pismom.
- (4) Izjava koju treba dati drugome, vrijedi od trenutka kada je drugi primi.

34. član - UPOTREBA ZAKONA

Za odnose između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika na jednoj strani i osiguravača na drugoj strani, primjenjuju se također i odredbe Zakona o obaveznim odnosima (ZOO).

35. član - NADLEŽNOST U SLUČAJU SPORA

Sporove između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika na jednoj i osiguravača na drugoj strani, rješava stvarno nadležan sud prema mjestu sklapanja ugovora o osiguranju.